

Kære bestyrelser, ledere, lærere og elever/kursister

I den seneste tid har der været et øget politisk fokus på undervisning i svære og kontroversielle emner. Samtidig hører vi beretninger om helt konkrete oplevelser, hvor der enten har været udeladelser af kontroversielle temaer og materialer, eller hvor kontroversielle temaer i undervisningen har skabt et utrygt miljø.

Den politiske debat kan til tider være polariseret og uforsonlig, og der kan blive fremsat ønsker om at indføre nye krav til, hvad skolerne skal undervise i. Derfor er vi som uddannelsesforeninger gået sammen om at understrege, at de bedste løsninger skal findes lokalt.

Vi skriver dette brev til jer for at bakke op om en åben og forpligtende debat på alle uddannelsesinstitutioner om, hvordan vi sammen sikrer den danske pædagogiske tradition. En tradition, hvor alle emner kan drøftes, og hvor vi behandler hinanden med ligeværdighed og respekt.

De bærende principper vi står sammen om

Vi står som aktører i det danske uddannelsessystem sammen om nogle helt overordnede principper. Det danske uddannelsessystem er en hjørnesteen i demokratiet, og uddannelserne spiller en central rolle i at forberede elever og kursister på at være medbestemmende og medansvarlige borgere i et demokratisk samfund. Når eleverne/kursisterne træder ind ad døren på en uddannelsesinstitution, skal de møde en kultur, der er præget af åndsfrihed, ligeværd og respekt for friheds- og menneskerettighederne.

Det er afgørende, at elever og kursister lærer at være i uenighedsfællesskaber, hvor man kan være uenige uden at være uvenner. Det indebærer, at vi hver især har ret til at ytre vores holdninger på en respektfuld og saglig måde, men at vi også skal være indstillet på, at vi kan blive stødt og provokeret. Samtidig skal vi bevare et trygt miljø for elever/kursister, hvor der er respekt om og plads til den enkelte i fællesskabet på trods af forskelligheder.

Det er en svær opgave at løfte, for der er mange intense brydninger i tiden – fx i relation til køn, historie, klima, politik og religion.

En forudsætning for at etablere rummelige uenighedsfællesskaber, hvor der kan undervises i svære og kontroversielle emner, er at give den enkelte underviser plads og frihed til at udøve sin faglighed i det enkelte fag. Det er underviseren, som kender eleverne/kursisterne bedst og kan vurdere, hvordan faglighed og pædagogik spiller bedst sammen med de demokratiske grundværdier.

Samtidig kræver rummelige fællesskaber, at både ledelse, undervisere og elever/kursister bakker op og samarbejder om at fastholde en fri og åben debat samt et trygt og inkluderende læringsmiljø. Vi skal løfte udfordringerne i fællesskab frem for at gøre dem til individuelle problemer.

Det vi forpligter hinanden på

For at vi kan lykkes i fællesskab, må vi stille nogle forpligtende forventninger til hinanden:

- Bestyrelserne på uddannelsesinstitutionerne er tydelige i deres opbakning til ledelsen og lærerne og italesætter behovet for bredden og alsidigheden i materialevalg samt det demokratiske og trygge uddannelses- og arbejdsmiljø, for eksempel ved at forpligte ledelsen til at adressere dette i arbejdsmiljødrøftelser med medarbejderne.

- Ledelserne sikrer drøftelser på skolen om udfordringer og dilemmaer i valg af undervisningsmateriale og undervisning i svære og kontroversielle emner, for eksempel ved at arrangere og facilitere drøftelser om dette i faggrupper og i det samlede lærerkollegium ved at sikre opbakning til lærernes metode- og materialevalg.
- Ledelserne sikrer, at forældre og elever/kursister er bekendt med skolens linje i spørgsmål om undervisning i svære og kontroversielle emner, for eksempel i værdigrundlag, ved informationsmøder, ved studiestart og i institutionens studie- og ordensregler.
- Lærerne baserer deres undervisning og materialevalg på faglige og didaktiske kriterier, der understøtter undervisningens og fagenes målsætninger og sikrer en respektfuld dialog i klasserummet.
- Elever/kursister går til undervisningen med en respekt for andres forskelligheder, deres ret til at ytre deres holdninger og en accept af, at deres egne holdninger kan blive udfordret.

Løsningerne skal findes lokalt

Udfordringerne og temaerne er globale, men løsningerne skal findes lokalt – med udgangspunkt i den konkrete kontekst, kultur og værdier og inden for den lokale samarbejdsstruktur og det demokratiske miljø.

Med dette brev håber vi at kunne være katalysatorer, sparringspartnere og bidragsydere til, at der findes gode og konkrete løsninger på den enkelte institution. Samtidig vil vi som organisationer søge en dialog med regeringen og politikerne med et budskab om, at de bedste løsninger findes lokalt.

Med venlig hilsen

Kasper Palm, formand, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier - Bestyrelserne

Ole Heinager, formand, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier - Lederne

Madeleine Steenberg Williams, forkvinde, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning

Henrik Nevers, formand, Danske Gymnasier

Tue Sanderhage, bestyrelsesmedlem, Danske HF & VUC

Ulla Koch, formand, Danske HF & VUC - Bestyrelserne

Lisbeth Nørgaard, formand, Danske SOSU-skoler

Per B. Christensen, formand, Danske SOSU-skoler Bestyrelserne

**Danske
SOSU·skoler**

En uddannelse i livskvalitet

Julie Kølskov Madsen, formand, Erhvervsskolernes Elevorganisation

Hanne Fischer, formand, Direktør- og Rektorkollegiet, FGU Danmark

Henrik Hvidesten, formand, FGU Danmark

FGU DANMARK

Tomas Kepler, formand, GL

GL

Nils-Georg Lundberg, formand, Gymnasiernes Bestyrelsesforening

Oliver Gabrielsen, formand, Landssammenslutningen af Handelsskolelever

Christoffer Larsen, talsperson, Modstrøm

Hanne Pontoppidan, formand, Uddannelsesforbundet

